XI (ЧЕРГОВИЙ) З'ЇЗД СУДДІВ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

22.02.2013

Про затвердження Кодексу суддівської етики

{Із змінами, внесеними згідно з Рішенням З'їзду суддів
від 18.09.2024}

Відповідно до ст. 56, п. 8 ч. 2 ст. 123, ч. 6 ст. 126 Закону "Про судоустрій і статус суддів" затвердити Кодекс суддівської етики, затверджений V з'їздом суддів України 24 жовтня 2002 року, в такій редакції (додається).

Головуючий на з'їзді **Я. Романюк**

Секретар з'їзду **В. Маслій**

ЗАТВЕРДЖЕНО
XI черговий з'їзд суддів України
22.02.2013

КОДЕКС
суддівської етики

Преамбула

Забезпечення права кожного на судовий захист на основі утвердження принципу верховенства права, здійснення правосуддя від імені держави України на підставі Конституції та законів України встановлюють високі вимоги до моральних якостей судді.

Усвідомлюючи значущість (важливість) своєї місії, з метою зміцнення та підтримки довіри суспільства до судової влади судді України вважають, що зобов'язані демонструвати і пропагувати високі стандарти поведінки, у зв'язку із чим добровільно беруть на себе більш істотні обмеження, пов'язані з дотриманням етичних норм як у поведінці під час здійснення правосуддя, так і в позасудовій поведінці.

Керуючись Конституцією та законами України, Бангалорськими принципами поведінки суддів, схваленими резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року, та іншими міжнародними актами, які регламентують статус, права, обов'язки, відповідальність судді і роль судової влади в суспільстві, ураховуючи статтю 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, з'їзд суддів України затверджує цей Кодекс суддівської етики, положення якого спрямовані на встановлення етичних стандартів, пов'язаних зі статусом судді.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Суддя як носій судової влади повинен бути прикладом неухильного дотримання принципу верховенства права і вимог закону, присяги судді.

Суддя має усвідомлювати постійну увагу суспільства та демонструвати високі стандарти поведінки з метою зміцнення довіри до судової влади та утвердження авторитету правосуддя.

У ситуаціях, коли незалежність та авторитет судової влади під загрозою, судді мають право виступати на їх захист як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Стаття 2

Суддя має уникати конфлікту інтересів, проявляти стійкість до будь-якого тиску або втручання у діяльність, пов'язану зі здійсненням правосуддя, та бути незалежним у процесі прийняття рішень.

Суддя не може використовувати своє посадове становище в особистих інтересах чи в інтересах третіх осіб.

Стаття 3

Суддя має докладати зусиль, щоб на думку звичайної розсудливої людини (законослухняної людини, яка, будучи достатньою мірою поінформованою про факти та процеси, що відбуваються, об'єктивно сприймає інформацію та обставини зі сторони) його поведінка відповідала високому статусу посади та не викликала обґрунтованих сумнівів у його доброчесності.

Суддя не повинен допускати поведінки, що створює враження про недотримання ним етичних стандартів судді.

Стаття 4

Порушення правил етичної поведінки, встановлених цим Кодексом, не можуть самі по собі застосовуватися як підстави для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

РОЗДІЛ ІІ. ПОВЕДІНКА ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СУДДІ

Стаття 5

Незалежність судді під час здійснення правосуддя є передумовою забезпечення принципу верховенства права та невід'ємною складовою справедливого суду.

Стаття 6

Суддя повинен здійснювати правосуддя незалежно, виходячи виключно з обставин, установлених під час розгляду справи, за своїм внутрішнім переконанням, керуючись верховенством права, що є гарантією справедливого розгляду справи в суді, незважаючи на будь-які зовнішні втручання, впливи, стимули, загрози або публічну критику.

Стаття 7

Суддя повинен сумлінно і компетентно виконувати покладені на нього обов'язки, вживати заходів для професійного зростання та удосконалення практичних навичок.

Стаття 8

Суддя під час здійснення правосуддя у межах та порядку, визначених законом, повинен виявляти тактовність, ввічливість, витримку й повагу до учасників судового процесу та інших осіб.

Стаття 9

Суддя повинен поважати людську гідність, яка є джерелом усіх прав і свобод людини та їх основою.

Суддя під час здійснення правосуддя повинен не допускати дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного та соціального походження, майнового стану, стану здоров'я, місця проживання, мовних та інших ознак і не дозволяти цього іншим.

Стаття 10

Суддя повинен виконувати обов'язки судді безсторонньо і неупереджено та утримуватися від поведінки, будь-яких дій або висловлювань, що можуть призвести до виникнення сумнівів у рівності суддів та присяжних під час здійснення правосуддя.

Стаття 11

Суддя повинен проявляти повагу до права на інформацію про судовий розгляд, не допускаючи порушення принципу гласності та відкритості судового процесу.

Стаття 12

Суддя повинен проявляти стриманість, виваженість, обачність та поміркованість у висловленні своїх поглядів і думок за будь-яких обставин.

Суддя не може робити публічних заяв та/або коментарів, які компрометують звання судді або підривають авторитет правосуддя.

Суддя має уникати публічних заяв і коментарів щодо справ, які перебувають у його / її провадженні та інших суддів, не піддавати сумніву судові рішення, що набрали законної сили.

Конфіденційна інформація, отримана суддею під час виконання обов'язків, не повинна використовуватися або розголошуватися суддею з будь-якою метою, не пов'язаною з виконанням суддею повноважень.

Стаття 13

Суддя, який виконує адміністративні повноваження, повинен поважати незалежність і неупередженість суду в цілому та кожного судді; не має вдаватися до дій чи вчинків, які можуть бути загрозою суддівської незалежності, безсторонності та рівності.

Стаття 14

Суддя не має допускати позапроцесуальних взаємовідносин з учасниками судового процесу у справі, що перебуває у його / її провадженні.

Суддя має уникати поведінки, що може викликати сумнів чи створити враження про наявність у судді прихильності чи упередженого ставлення до учасників справи чи їх представників.

Стаття 15

Суддя заявляє самовідвід у випадках, передбачених процесуальним законом.

У разі виникнення сумнівів у судді щодо його неупередженості у результаті розгляду справи суддя має право заявити самовідвід.

Суддя не повинен зловживати правом на самовідвід.

Стаття 16

Використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це не впливає на незалежність та неупередженість судді, не стосується оцінки доказів і процесу ухвалення рішень та не порушує вимог законодавства.

Стаття 17

Суддя сумлінно та відповідально виконує професійні обов'язки, не пов'язані зі здійсненням правосуддя, у тому числі щодо участі у суддівському самоврядуванні.

РОЗДІЛ ІІІ. ПОЗАСУДОВА ПОВЕДІНКА СУДДІ

Стаття 18

Суддя не може належати до політичної партії чи професійної спілки, виявляти прихильність до них, брати участь у політичних акціях, мітингах, страйках, обіймати будь-які інші оплачувані посади, здійснювати іншу оплачувану діяльність, окрім наукової, викладацької та творчої.

Суддя повинен надавати пріоритет здійсненню правосуддя над усіма іншими видами діяльності.

Стаття 19

Суддя має право брати участь у громадській діяльності, публічних заходах, якщо це не завдає шкоди статусу судді, авторитету суду та судової влади і не може вплинути на здійснення правосуддя.

Суддя повинен уникати взаємовідносин, що викликатимуть сумнів у його незалежності та безсторонності.

Стаття 20

Суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

Стаття 21

Участь судді у соціальних мережах, інтернет-форумах та застосування ним інших форм спілкування в мережі "Інтернет" є допустимою.

Користування суддею соціальними мережами має бути стриманим, поміркованим та обережним.

Суддя може розміщувати, коментувати лише ту інформацію, використання якої не завдає шкоди авторитету судді та судової влади.

{Кодекс в редакції Рішення З'їзду суддів від 18.09.2024}

{Текст взято з сайту Судової влади України http://court.gov.ua}

Кодекс суддівської етики
Рішення; З'їзд суддів України від 22.02.2013
Редакція від **18.09.2024**, підстава — n0001415-24
Постійна адреса:
https://zakon.rada.gov.ua/go/n0001415-13

Законодавство України
станом на 12.03.2026
поточна редакція
n0001415-13

Публікації документа

- **Вісник Верховного суду України** від 03.2013 — 2013 р., № 3, стор. 27